

El Davantal

EL PESSEBRE: 800 ANYS DE PRESÈNCIA

“En aquell temps a Maria se li van complir els dies i va néixer el seu fill primogènit: ella el va faixar amb bolquers i el posà en una menjadora, perquè no havien trobat cap lloc on hostatjar-se. A la mateixa contrada hi havia uns pastors. Un àngel del Senyor se'ls va aparèixer i la glòria del Senyor els envoltà de llum. L'àngel els digué: No tingueu por. Us anuncio una bona nova que portarà a tot el poble una gran alegria: avui, a la ciutat de David, us ha nascut un Salvador, que és el Messies, el Senyor”.

He volgut començar aquest text de la secció El Davantal del nostre butlletí, que m'ha estat encomanada pel president de la Confraria, amb un fragment de l'Evangeli segons sant Lluc que Francesc d'Assís va proclamar a Greccio, a la Umbria italiana, la mitjanit del 24 de desembre de 1223, farà 800 anys.

En aquella santa vigília de Nadal i abans que comencés la Missa del Gall, Francesc féu preparar en una balma de Greccio, una menjadora i un bressol amb palla, amb un bou i una mula de debò. Va agafar també dos joves del poble, un noi i una noia, els vestí de Josep i Maria, els col·locà, a la vora del bressol i ell mateix va atansar una imatge de Jesús nat i la col·locà solemnement a l'improvisat bressol de la cova. Després, com a diaca que era, proclamà aquest Evangeli de Lluc.

Podem endevinar quina fou la intenció de Francesc amb aquell, “invent” nadalenc?. Jo diria que recrear el clima espiritual de la nit de Nadal, reviure més profundament el missatge i la significació espiritual del misteri nadalenc i fer més

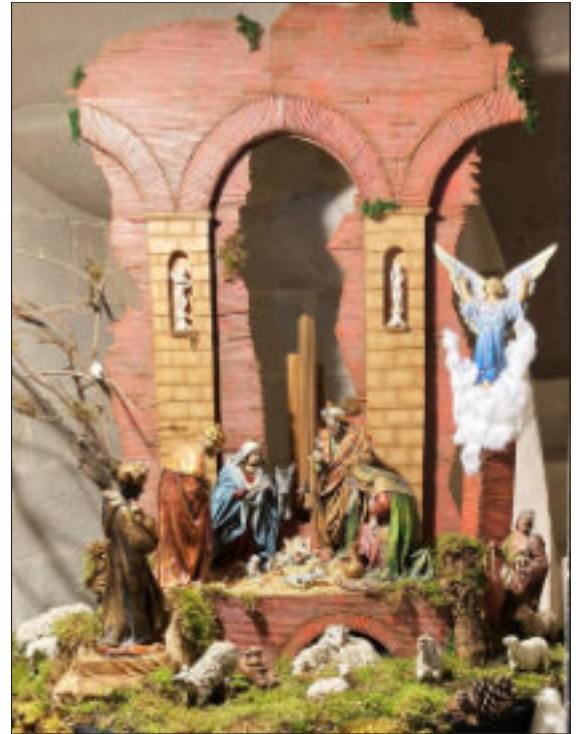
entenedor pel la poble l'Encarnació de Déu.

D'aquest primer pessebre vivent en nasqué posteriorment l'art pessebrístic ideat per promoure la devoció popular des d'una interpretació plàstica del misteri del naixement de Jesús que, a través del pessebre casolà, s'inserí en la vida familiar i quotidiana.

Posteriorment sorgirien els pessebres fets en fang, terracota, fusta etc. I es muntarien a les esglésies dels convents dels franciscans, caputxins i dominics; i així, el costum de fer i muntar el pessebre s'estendria arreu d'Europa, gracies a aquestes ordes mendicants. Dels convents, els pessebres passaren als palaus, a les cases de la cort i a les de la classe benestant. Amb el pas del temps, el tradició de fer i posar el pessebre per Nadal, es popularitzà arreu, esdevenint una expressió de la Cultura Popular i identitària del nostre poble.

Però pels cristians i molt especialment per nosaltres els pessebristes, el pessebre és per damunt de tot una representació artística i plàstica del relat del Naixement de Crist a Betlem. Un pessebre és alhora una senzilla i molt potent eina pedagògica i bíblica, amb la qual i d'una forma visual, clara i senzilla, s'explica el misteri de l'Encarnació.

Com a president de l'Agrupació de Pessebristes que enguany compleix 60 anys, però també com a confrare, us convido a fer i posar el pessebre. La nostra entitat va tenir el goig de pujar-lo el passat Nadal a Montserrat i col·locar-lo als peus de la nostra Patrona. Cal però que el fem amb ànima i si pot ser, ben

Pessebre de la Canonja de la Seu Vella, de José A. Ferrer. Nadal 2023.

cristians i en definitiva ben humans, per què el Pessebre, tal i com ha dit el Papa Francesc “És una invitació a la unitat, a la concòrdia i a la pau, una invitació a fer lloc en la nostra vida personal i social a Déu, que ens ofereix el seu amor omnipotent a través de la fràgil figura d'un Nen. El pessebre toca el cor de tots, també dels no creients, perquè ens parla de fraternitat i alhora ens fa una crida a la humanitat, a descobrir de nou la bellesa de la senzillesa, del compartir i de la solidaritat”.

Jordi Curcó

President de l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes i confrare

Missa en sufragi dels confreres difunts a Montserrat

Una vintena de persones de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de Lleida va assistir el passat 16 de setembre a la Missa solemne en sufragi als confreres difunts a la Santa Muntanya. Fou una Eucaristia

presidida pel pare Abat Visitador Josep M. Soler, amb els cants de Schola Gregoriana de Catalunya. Una representació de la nostra confraria va poder assegurar-se al presbiteri juntament amb altres membres d'altres delegacions de Catalunya. Es

van nombrar tots els confreres difunts durant l'any present. De Lleida es va pregar en especial per Maria Cortina Soldevila, Carme Estrela Mateu, Neus Lamarca Grau, Silvia Lopez Mir, M. Mercè Mateu, Maria Ribes Lapeña.

Després de la Missa, mig miler de confreres procedents de diferents delegacions de Catalunya i també de fora, van compartir un dinar de germanor presidit pel mateix pare abat.

Va ser una jornada fraterna entre els membres de la nostra confraria, ja que van poder compartir una jornada al Santuari de Montserrat amb moments de pregària, visita al cambril de la Mare de Déu i temps lliure.

Peregrinació a Roma per celebrar el 800 aniversari

Aquesta crònica pretén transmetre les vivències i emocions viscudes durant el Pelegrinatge a Roma, amb motiu del 800 aniversari de la fundació de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat.

Des del Bisbat de Lleida, la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat conjuntament amb el Secretariat de Pelegrinatges, ens va semblar una ocasió única i irrepetible, per unir esforços i oferir l'oportunitat de viatjar des de Lleida.

Vam començar el viatge el dia 6 de novembre de 2023. A l'arribar a Roma ens vam traslladar fins a la basílica de Sant Pau extramurs. Seguidament, vam gaudir d'una visita panoràmica pel centre de Roma per tot seguit recórrer la via Cavour, la Plaça Venècia, el Coliseu Romà, l'Aqüeducte Aqua Claudia, els Palaus imperials, el Barri jueu en el Trastevere, el Pont del Sant Esperit i el Castell de Sant Àngelo. En acabar el recorregut ens vam traslladar a la Casa de la Salle, que va ser la nostra llar.

Per la tarda a la plaça del Trastevere, la cobla ciutat de Granollers ens va oferir una audició de sardanes, amb l'esbart sardanista

del Vendrell que ens va permetre que la major part dels pelegrins participéssim de la dansa catalana unint les mans en rotllana. L'emoció i el sentiment català, a flor de pell ens feia vibrar i ens feia sentir més germans.

A continuació des de la Basílica in Trastevere, i tombant la plaça en processó, darrere de la Mare de Déu de Montserrat, Reina del cel, vam anar resant el Sant Rosari amb torxes enceses. En finalitzar la processó, vam entrar dins la Basílica on membres de la comunitat de Sant Egidi ens van oferir el testimoni de la seva vida de fe i actuació, on l'oració, els més necessitats i la pau són els seus referents fonamentals. Tots vam acabar pregant seguint, el lema d'aquesta comunitat: les 3 P (pregària, pobres i pau).

El matí del dissabte 7 d'octubre, ens vam traslladar a la plaça de Sant Pere, per assistir a l'audiència amb el sant Pare. Uns minuts abans havia arribat l'Escolania de Montserrat, especialment emocionant fou veure aquells nens entrant al Vaticà. El Papa Francesc, ens va rebre en audiència al

Pati de Sant Damas, pati principal del Palau Apostòlic. Lloc on es dona la benvinguda als caps d'Estat i de govern, als ambaixadors acreditats davant la Santa Seu, als bisbes en visites *ad limina* i, en general, a totes aquelles persones que són rebudes amb audiència privada pel pontífex.

Tots estàvem amatents, quan vam poder escoltar els cants angelicals dels escolanets de Montserrat, anunciant l'arribada del Papa Francesc. Amb aquella dolçor que el caracteritza, ens van fer recordar que celebràvem la Mare de Déu del Roser. El Sant Pare va dirigir-se a la imatge de la Mare de Déu de Montserrat que s'entronitzarà a la Catedral de Girona i que ens ha acompanyat durant tot el pelegrinatge, per pregar davant d'ella i beneir-la. L'audiència finalitzà amb el cant del Virolai per part de l'Escolania de Montserrat i la ballada de Sardanes de l'esbart dansaire del Vendrell. Una aura de santedat ens inundà de joia i de pau. Tot seguit vam visitar la Basílica de Sant Pere, per acabar el matí amb un fraternal dinar.

i de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat

A la tarda vam anar a la basílica de Sant Pau Extramurs, on tingué lloc un homenatge a Mn. Valentí Miserachs i Grau, per la composició de la Sardana per la Pau. Hi va haver el parlament de l'italià Amadeo Chiguieri, representant del municipi; la consellera Laura Vilagrà, consellera de presidència de la Generalitat de Catalunya i del propi Mn. Miserachs, director de l'Institut Pontifici de Música Sacra, qui va referir-se a la sardana com una dansa que plasma el missatge de la Pau. Seguidament tingué lloc una actuació sardanista, interpretada per la cobla Ciutat de Granollers i ballada pels dansaires del Vendrell i una bona part dels pelegrins i pelesgrines que vam unir-nos a la rotllana, creant un ambient de color, alegre i festiu. Seguidament, vam visitar l'Exposició fotogràfica "Virgo Serena" al Claustre de la Basílica.

Cal fer esment que el nostre bisbe Salvador Giménez Valls, que participà al pelegrinatge igual que ho van fer tots els bisbes, de Catalunya, va unir-se al grup de pelegrins lleidatans, interessant-se per la

nostra estada. Finalment, vam poder escoltar el concert de l'escolania de Montserrat dins la basílica de Sant Pau extramurs. Un cant de pau i bellesa, que arribava al nostre cor i ens feia sentir més que mai, fills de Déu.

El diumenge 8 d'octubre vam sortir de bon matí 2023 de "Casa la Salle" per poder arribar puntuals a la Plaça Sant Pere per escoltar l'Àngelus. El Sant Pare, després de comentar l'evangeli del dia, ens parlà de la gratitud, sense aquesta qualitat les persones ens tornem queixoses.

Més tard vam dirigir-nos en processó acompanyant la nostra Moreneta fins l'altar de la Basílica de Sant Pere. Allí vam participar a l'Eucaristia presidida pel Cardenal Mons. Joan Josep Omella i concelebrada per tots els bisbes de Catalunya.

Després de dinar vam anar fins a la coneguda església de Santa Maria de Montserrat dels Espanyols, que és actualment l'església nacional d'Espanya a Roma. Allí, per grups, vam fer una ofrena

floral, uns moments de pregària i finalment cantarem el Virolai.

El darrer dia del pelegrinatge, ens vam dirigir a la Basílica de Santa Maria la Major, on s'oficià la Missa de Rèquiem pels confreres difunts i també pels familiars de tots els assistents, presidida per l'abat de Montserrat Manel Gasch. Finalitzada la celebració i abans de retornar a Lleida, vam tenir temps lliure per visitar altres monuments de la Roma clàssica.

Aquest extraordinari pelegrinatge montserratí, ens ha enriquit com a comunitat, fomentant la nostra espiritualitat i fent-nos sentir part d'una tradició i una fe més grans. Agraïm profundament la nostra Mare de Déu de Montserrat, tots els que han fet possible aquest pelegrinatge, els organitzadors, els guies i, sobretot, els companys pelegrins que vam compartir aquest viatge tan especial. Amb gratitud i estima, recordarem aquest Pelegrinatge a Roma com un moment inoblidable a les nostres vides.

Pelegrins i pelesgrines de Lleida

LA CONFRARIA CELEBRÀ LA FESTA DE LES MAREDEDÉUS TROBADES A LA CATEDRAL

La Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de Lleida i com és tradició, celebrà un any més el 8 de setembre la festa de la Nativitat de la Mare de Déu, coneguda popularment com a festa de les Marededéus Trobades, com ho és la Patrona de Catalunya.

A la 7 de la tarda tingué lloc a la Catedral la celebració de l'Eucaristia a l'altar de la Patrona, presidida pel consiliari de la Confraria Mn. Josep M. Escorihuela, amb la participació de la junta encapçalada pel president Josep Estruch i una nombrosa assistència de confreres i devots de "La Moreneta".

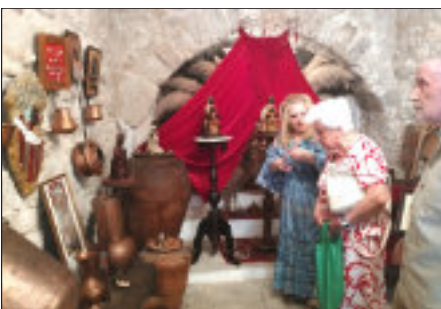
En la seva homilia Mn. Escorihuela centrà la festa en la commemoració alhora del 800 aniversari de la fundació de la Confraria de la Mare de Déu de

Montserrat, de la qual la delegació de la Confraria de Lleida és la degana de tot Catalunya. El consiliari digué que Maria era la model de cristià a imitar, per tal d'arribar a Crist que és el cim de tot cristià.

Durant la celebració és pregà pels confreres difunts d'aquest any. Tanmateix, al finalitzar es donà la benvinguda a un bon nombre de nous confreres amb el lliurament de la cèdula acreditativa de la seva condició signada pel P. abat de Montserrat, la insígnia de la confraria i el lliantí montserratí.

La celebració va cloure finalment i com és tradició amb el cant del Virolai, entonat pel Petit Cor de la Catedral de Lleida, que solemnitza l'Eucaristia i la veneració de "la Moreneta" al seu cambril.

EXPOSICIÓ "MONTSERRAT A TORREBESSES"

Del 3 al 29 d'agost, es va exposar a Cal Capó de Torrebesses una interessant col·lecció d'objectes relacionats amb la Moreneta, amb motiu del vuitè centenari de la Confraria de la MdD. de Montserrat. L'exposició incloïa objectes molt diversos relacionats amb Montserrat, especialment imatges i estampes de la patrona de Catalunya, però també gravats, dibuixos, goigs, auques, nades, revistes i llibres – entre ells un facsímil del Llibre Vermell de Montserrat- segells, postals, aquarel·les, pintures, escultures, olis, fotografies, icones, ceràmiques, medalles, rosaris, escapularis.

D'aquesta singular col·lecció, mereixen esment especial les estàtues de la Moreneta fetes de bronze, guix, ceràmica, ferro i fusta, entre elles algunes peces de Joan Montero i de Josep M. Nuet Martí, i algunes estampes d'una col·lecció de més de sis-cents exemplars.

Aquesta col·lecció montserratina la va iniciar M. Dolores Dueñas ara fa molts anys, per vinculacions familiars: un germà seu era monjo de Montserrat als anys quaranta i els dos avis del seu marit, un d'ells fill de Torrebesses, foren portats del Sant Crist a Montserrat als anys vint.

El president de la Confraria Josep Estruch, acompanyat per Teresina Llop i Jordi Curcó, van visitar l'exposició, quedant gratament sorpresos per tot el que allí s'exposava. El president, feu lliurament a Gabriel Genescà fill de M. Dolores Dueñas i expresident de la Coral Sant Jordi, de diversos exemplars del nostre butlletí, estampes de la nostra Moreneta i el llibre de la història de la confraria de Lleida.

V TROBADA D'ADVOCACIONS MARIANES DE LLEIDA

La Confraria de la Mare de Déu de Montserrat, ha participat de la V Trobada d'Advocacions Marianes de Lleida, que enguany ha organitzat la Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist, amb més de tres-cents anys d'història, representant totes les confraries, institucions, associacions parròquies i grups que tenen el cor posats en Maria com a guia.

Aquest any ha estat dedicada a la Mare de Déu de la Soledat, titular de la Congregació de la Sang i que surt a la Processó del Sant Enterrament de Divendres Sant.

Lleida és tradicionalment una ciutat mariana, que compta amb nombroses advocacions a la Mare de Déu. Es tracta de diferents peculiaritats que ens uneixen al voltant de Maria, la Mare de Déu.

L'acte es va celebrar el dia 18 de novembre a l'església de la Sang, plena de gom a gom. Va començar amb una Eucaristia, presidida pel nostre bisbe Salvador, concelebrada pel consiliari de la Congregació, Mn. Jaume Melcior i solemnitzada pel Petit Cor de la Catedral. El senyor bisbe, amb un to didàctic, va pronunciar una homilia dedicada a la Mare de Déu, les seves múltiples advocacions i el seu significat.

En acabar l'Eucaristia va fer-se l'exposició al Santíssim Sagrament i tot seguit, va continuar amb el res del Sant Rosari. En finalitzar l'acte va haver-hi un parlament del consiliari i del Prior Eduard Segarra, que van agrair l'assistència de bona part de les advocacions Marianes de Lleida, animant que segueixi aquesta tradició d'aplegar-nos una vegada a l'any, per pregar a la Mare de Déu i Mare nostra.

Finalment i com a cloenda cada una de les advocacions marianes que van assistir a l'acte, va rebre igual que els assistents com a record, una estampa de la Mare de Déu de la Soledat.

Josep Estruch

President de la Confraria